IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Petycji**
(nr 18)
z dnia 28 lipca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 18)

28 lipca 2020 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Sławomira Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, oraz poseł **Urszuli Augustyn (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– odpowiedź Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 10 w sprawie postulatów objęcia byłych żołnierzy wojsk kolejowych przepisami ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,

– odpowiedź Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 11 w sprawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 1998 r. o emeryturach pomostowych w zakresie zasad ustalania nabycia prawa do świadczeń,

– petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umorzenia należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (BKSP-145-IX-21/19),

– petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie kompetencji straży gminnych (BKSP-145-IX-22/19),

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1026) w zakresie art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 8 ust. 5, a także usuwania nieprawidłowości w zakresie spełniania przez grupę kryteriów ustawowych (BKSP145-IX-24/19),

– petycję wielokrotną w sprawie zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277) w zakresie możliwości organizowania i prowadzenia przez organy samorządu terytorialnego izb wytrzeźwień oraz zatrudniania w nich ratowników medycznych (BKSP-145-IX-25/19),

– petycję w sprawie uchwalenia ustawy o monitorowaniu jakości ustawodawstwa (BKSP-145IX-43/19).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Trybek** szef gabinetu politycznego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Dagmara Lebiecka** główny specjalista w Departamencie Zdrowia Publicznego i Rodziny Ministerstwa Zdrowia, **Ewa Bednarczyk** koordynator ds. standardów obsługi świadczeń długoterminowych w Departamencie Świad-

czeń Emerytalno-Rentowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami oraz **Tomasz Kuszłejko** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał**, **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Witam państwa bardzo serdecznie. Szczególnie witam gości, którzy dotarli do nas na kolejne posiedzenie Komisji. Otwieram osiemnaste posiedzenie Komisji do Spraw Petycji, zwołane przez marszałka Sejmu na podstawie art. 189j ust. 2 regulaminu Sejmu. Posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Przechodzimy do stwierdzenia kworum. Proszę wszystkich posłów, zarówno obecnych na sali, jak i obserwujących nas za pośrednictwem mediów, o naciśnięcie dowolnego przycisku, abyśmy mogli stwierdzić kworum. Dziękuję. Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

Zgłosiło się 10 osób. Mamy kworum potrzebne do podejmowania decyzji. Dziękuję państwu.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. W punkcie pierwszym mamy rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 10 w sprawie postulatów objęcia byłych żołnierzy wojsk kolejowych przepisami ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych. W punkcie drugim przewidujemy rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 11 w sprawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 1998 r. o emeryturach pomostowych w zakresie zasad ustalania nabycia prawa do świadczeń. W punkcie trzecim mamy rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umorzenia należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. W punkcie czwartym jest rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie kompetencji straży gminnych. W punkcie piątym mamy rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw. W punkcie szóstym przewidujemy rozpatrzenie petycji wielokrotnej w sprawie zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W punkcie siódmym mamy rozpatrzenie petycji w sprawie uchwalenia ustawy o monitorowaniu jakości ustawodawstwa.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego – rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 10. Bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela ministra.

Naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Zbigniew Wasiak:

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni posłowie…

Poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Prosimy przybliżyć mikrofon, by był pan lepiej słyszany.

Naczelnik wydziału w departamencie MRPiPS Zbigniew Wasiak:

Chciałbym skrócić odpowiedź, bo jest państwu znana i przejść do jej sedna. W odpowiedzi na dezyderat nr 10 minister rodziny, pracy i polityki społecznej odniósł się do tego postulatu w sposób negatywny. Chciałbym pokrótce powiedzieć dlaczego. Przepisami ustawy, o których wspomniała już pani przewodnicząca, objęto szczególnymi uprawnieniami żołnierzy zastępczej służby wojskowej, którzy w latach 1949-59 byli przymusowo zatrudniani w kopalniach węgla, kamieniołomach i zakładach pozyskiwania i wzbogacania ród uranu. Przepisami objęto też żołnierzy z poboru, którzy w 1949 roku zostali wcieleni do ponadkontyngentowych brygad Służby Polsce i przymusowo zatrudnieni w kopalniach węgla i kamieniołomach oraz przymusowo zatrudnionych żołnierzy

w batalionach budowlanych w latach 1949-59. Zwracam uwagę, że w każdym przypadku dochodzi element przymusowości.

Dodatkowo na bazie przepisów ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej i osobach represjonowanych za osobę represjonowaną uznaję się również osobę, która z powodów politycznych w okresie od 1 stycznia 1956 roku do 31 lipca 1990 roku przez okres powyżej 30 dni pełniła zasadniczą służbę wojskową lub czynną służbę wojskową w ramach ćwiczeń wojskowych, do której odbycia została powołana z przyczyn politycznych, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności. Należy przy okazji zauważyć, że brygady wojsk kolejowych, o których mowa w petycji, są formacją, która została powołana uchwałą Rady Ministrów w roku 1959. Jest to formacja potencjalnie objęta przepisami ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej i osobach represjonowanych.

Omówię przesłanki negatywne, na które wskazuje minister rodziny, pracy i polityki społecznej, dotyczące niezasadności objęcia żołnierzy wojsk kolejowych tymi przepisami oraz okoliczności, których przede wszystkim dotyczą. Po pierwsze, zgodnie ze stanowiskiem, które wyraził szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, niezasadne jest porównywanie sytuacji żołnierzy wojsk kolejowych z sytuacją żołnierzy służby zastępczej, którzy są beneficjentami ustawy z 2 września 1994 roku o świadczeniach pieniężnych. Niewątpliwie w przypadku tej pierwszej kategorii osób przymusowe powołanie miało charakter czysto represyjny. Było to związane bądź z niewłaściwym pochodzeniem lub działalnością wywrotową przeciwko państwu Polskiemu. Były to osoby uznane za wrogo nastawione do reżymu. Inny charakter miały wojska kolejowe i drogowe, które są objęte tą petycją, gdzie pobór odbywał się na zasadach ogólnych. Warunki pracy, które tam były, były inne. Nikt nie kwestionuje, że ta praca była wykonywana, ale nie miała charakteru celowej dodatkowej uciążliwości. Należy też wspomnieć, że nie są znane żadne opracowania historyczne, które wskazywałyby na represyjny charakter poboru do wojsk kolejowych i drogowych. Nie można wykluczyć, że w pewnych indywidualnych przypadkach mogło to mieć ten charakter, ale wtedy te osoby będą korzystały z uprawnień przewidzianych dla działaczy opozycji antykomunistycznej i osób reprezentowanych. Charakter świadczeń dla tych dwóch grup jest w zasadzie tożsamy. Te osoby mają gwarantowany zakres uprawnień. W indywidualnych przypadkach powołanie do wojsk kolejowych czy drogowych było jakąś formą represji. Status tych osób zostanie ustalony jako status działacza opozycji i będą korzystały z uprawnień analogicznych do żołnierzy, którzy pracowali w kopalniach czy zakładach wydobycia rud uranu i przeróbki.

Wydaje mi się, że przedstawiłem najważniejsze okoliczności, które przemawiają za taką odpowiedzią minister rodziny, pracy i polityki społecznej. Na koniec mogę dodać, że ta ustawa była kilkukrotnie nowelizowana na przestrzeni ostatnich lat i nigdy w dyskusji w parlamencie nie pojawiła się kwestia rozszerzenia zakresu podmiotowego katalogu żołnierzy objętych ustawą z 2 września 1994 roku o świadczeniach pieniężnych i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej o te właśnie formacje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Głos zabierał pan naczelnik Zbigniew Wasiak. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. W oparciu o tę pisemną, szeroką odpowiedź na nasz dezyderat rekomenduję jej przyjęcie. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła odpowiedź ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 10.

Przechodzimy do punktu drugiego. Bardzo proszę przedstawiciela ministerstwa rodziny, pracy i polityki społecznej o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 11 w sprawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 1998 roku o emeryturach pomostowych w zakresie zasad ustalania nabycia prawa do świadczeń. Pan naczelnik? Proszę bardzo.

Naczelnik wydziału w departamencie MRPiPS Zbigniew Wasiak:

Odnosząc się do przedstawionej odpowiedzi minister rodziny, pracy i polityki społecznej na wstępie chciałem zwrócić uwagę, że problem który jest sygnalizowany w petycji był

już kilka razy przedmiotem petycji, które wpływały do MRPiPS. To problem aktualny. Od kilkunastu miesięcy toczy się nad nim dyskusja na forum Rady Dialogu Społecznego. Temat emerytur pomostowych jest jednym z wiodących i prace są prowadzone. Z uwagi na sytuację, w której obecnie się znajdujemy, Rada Dialogu Społecznego nie pracuje bardzo aktywnie i posiedzenia nie są tak częste. Temat wskazany w petycji, w naszej odpowiedzi, jest przedmiotem tych prac.

Przechodząc do odpowiedzi minister rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 11, jest ona negatywna, biorąc pod uwagę charakter świadczenia, jakim jest emerytura pomostowa. Jednym z warunków wskazanych w dezyderacie w zakresie nabycia prawa do emerytury pomostowej jest rozwiązanie stosunku pracy. Ten warunek, w opinii formułującego petycję stanowi zagrożenie i łamie zdaniem piszącego petycję prawo do sądu. Nie możemy się z tym zgodzić. Kwestionowany przepis w żaden sposób nie łamie konstytucyjnego prawa do sądu. W przypadku decyzji odmownej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rozpatrującego taką sprawę droga sądowa w pełni przysługuje.

Problem rozwiązania stosunku pracy może być dla tych osób pewnym zagrożeniem ze względu na niepewność, czy spełniły warunki dotyczące nabycia prawa do świadczenia pomostowego, które ma charakter specjalny. W tym przypadku muszę zwrócić szanownym państwu uwagę na ugruntowaną praktykę, która od 10 lat funkcjonuje w tym obszarze. Już w roku 2011 ZUS wewnętrznie opracował procedurę, która zakłada, że osoba, która potencjalnie jest uprawniona do emerytury pomostowej, jeszcze przed zakończeniem stosunku pracy może złożyć wniosek. Ten wniosek de facto służy sprawdzeniu, czy spełnia ona wszystkie warunki. W przypadku, jeśli je spełnia, oczywiście decyzja jest odmowna, ale w decyzji wskazane jest, że jedyną przesłanką odmowy jest brak rozwiązania stosunku pracy, który jest tu podnoszony.

W celu przypomnienia, te wytyczne zostały ponowione w styczniu tego roku. Wszystkie oddziały ZUS zostały o tym poinformowane. W trakcie prac na forum Rady Dialogu Społecznego te problemy nie pojawiają się, a jeśli już, to incydentalnie, że gdzieś zdarzyło się, że rozwiązanie stosunku pracy było dla kogoś niebezpieczeństwem. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatrując wnioski, które są składane jeszcze przed rozwiązaniem stosunku pracy za każdym razem przekazuje, która z przesłanek nie jest spełniona i informuje, że np. brakiem spełnienia przesłanek jest brak rozwiązania stosunku pracy. Ta pewność po stronie wnioskującego wydaje się dawać mu pełne poczucie bezpieczeństwa i komfortu już po rozwiązaniu stosunku pracy, że jego wniosek o emeryturę pomostową, która jest specjalnym świadczeniem, skracającym okres pracy o 5 lat, będzie realizowany pozytywnie. Przemawia to też za stanowiskiem ministra rodziny, pracy i polityki społecznej, które odnosi się do tej petycji.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. To wszystko. Bardzo proszę pana posła Roberta Warwasa, który refował petycję, o stanowisko.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, pan naczelnik bardzo szczegółowo omówił odpowiedź z ministerstwa. Pokrótce przedstawię najważniejsze tezy. Petycja w sprawie uchylenia art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych – zmiana ta miała wyeliminować naturę interpretacyjną, aby była przejrzysta dla pracowników, którzy mogą liczyć na przyznanie emerytury pomostowej, bez utraty pracy i odmowy przyznania świadczenia. Jak pan naczelnik wspomniał, w odpowiedzi na dezyderat zawarta jest informacja, że w sierpniu 2011 roku ministerstwo zwróciło się do prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, by organy rentowe w swoich decyzjach wyraźnie artykułowały, czy jedną z przyczyn odmowy prawa do emerytury pomostowej jest nierozwiązanie stosunku pracy, czy też nie zostały spełnione inne warunki, wymagane do jej przyznania. Konieczność dalszego stosowania powyższych wytycznych została również przypomniana oddziałom ZUS pismem członka zarządu ZUS z dnia 13 stycznia br.

Była też mowa o tym, że aktualnie ten problem jest analizowany. Toczy się dyskusja Rady Dialogu Społecznego do spraw ubezpieczeń społecznych. Mam nadzieję, że przy-

padki trudniejsze, gdzie są wątpliwości, gdzie pracodawcy rzeczywiście próbują oszczędzać, zmieniają nazewnictwo stanowiska pracy, będą rozpatrywane. Liczę na to, że rzeczywiście te prace będą kontynuowane, aby wszystkie osoby, które wskazywały, że nie mogły dochodzić swoich praw, otrzymały pomoc. Liczę na to, że te przypadki będą rozpatrywane szczegółowo. Na chwilę obecną rekomenduję w imieniu Komisji do Spraw Petycji o przyjęcie odpowiedzi na dezyderat. Będziemy monitorowali ten temat, wraz z Komisją Polityki Społecznej i Rodziny.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Jest rekomendacja, aby przyjąć odpowiedź ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 11 w sprawie ustawy z 19 grudnia 1998 roku o emeryturach pomostowych. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja przyjęła rekomendację i podjęła taką decyzję.

Bardzo proszę pana posła Mirosława Maliszewskiego o przedstawienie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umorzenia należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL-Kukiz15):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, petycja ma na celu zachęcenie Komisji, aby wystąpiła z inicjatywą ustawodawczą i wprowadziła abolicję w zakresie – chodzi o nowelizację ustawy o ubezpieczeniu społecznym – składek do ZUS za okres od 1 stycznia 1999 roku do chwili wejścia w życie ustawy, którą mielibyśmy przygotować. Wnoszący petycję mówi, że sprawa dotyczy go osobiście, ale także wielu innych przedsiębiorców, którzy działają w Polsce w formule małych i średnich przedsiębiorstw. Domaga się m. in. umorzenia wszelkich składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe w okresie od 1 stycznia 1999 roku do dnia wejścia w życie ustawy, dla obowiązkowo podlegających tym ubezpieczeniom z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej, wszelkich odsetek za zwłokę od wyżej wymienionych składek, kar, opłaty prolongacyjnej, kosztów upomnienia, opłaty dodatkowej oraz kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. W przypadku składek już zapłaconych i nadal spłacanych, zasądzanych grzywien, ustawa powinna przewidywać ich zwrot za okres minionych 10 lat, z zasadą przedawnienia wykorzystywanego analogicznie jak w prawie bankowym.

Petycja zawiera również żądanie natychmiastowego odblokowania wszystkich zajętych przez ZUS rachunków bankowych. Ponadto autor petycji prosi, aby ta abolicja mogła być stosowana za pomocą portalu ePUAP i ci, których sprawa dotyczyły będą mogli za jego pomocą wnioskować o odstąpienie od pobierania zaległych składek, naliczania kar, odsetek itd.

Biuro Analiz Sejmowych odniosło się w analizie do systemu ubezpieczeń społecznych, mówiąc, że po pierwsze, jest to system powszechny i ma dotyczyć wszystkich prowadzących taką działalność, celem tego, aby zapewnić środki w budżecie, aby pokrywać świadczenia, które ZUS wypłaca. Mówi też o tym, że ten system ma charakter obowiązkowy. Ustawodawca w pewnym okresie – historia systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce jest dość długa – wprowadził charakter obowiązkowy, aby dysponować odpowiednimi środkami na wypłatę świadczeń. Tego typu abolicja, zwłaszcza żądanie, aby składki zapłacone za okres ostatnich 10 lat zwrócić tym, którzy je wpłacili, wydaje się, że eliminuje tę petycję z poważnego traktowania przez naszą Komisję. Sugeruję, abyśmy jako Komisja nie uwzględnili żądania zawartego w petycji. Nie jest to możliwe do wykonania, a poza tym, może być złym przykładem dla tych, którzy regularnie i uczciwie te składki płacą.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Rekomendacja jest, aby nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem przedstawionej petycji. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Bardzo proszę pana posła Roberta Warwasa, aby przedstawił petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie kompetencji straży gminnych.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej polegającej na zmianie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych w zakresie rozszerzenia kompetencji straży gminnych.

Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu oraz spełnia wszelkie wymogi formalne. Zdaniem wnoszącego petycję w obecnym stanie prawnym straż gminna posiada wąski zakres kompetencji oraz dysponuje niewystarczającymi środkami przymusu bezpośredniego, co sprawia że jest postrzegana jako nieefektywny organ. Ponadto, coraz więcej gmin w Polsce decyduje się na likwidację straży gminnych.

Kolejnym argumentem podnoszonym w petycji są braki kadrowe w Policji. Rozwiązaniem tego problemu w opinii wnioskodawcy byłoby zwiększenie kompetencji, uzbrojenie strażników gminnych, którzy mogliby wspierać zadania wykonywane przez Policję i służyć społeczeństwu zgodnie z oczekiwaniami.

Wnoszący petycję postuluje o ochronę istnienia instytucji straży gminnych oraz nadanie właściwej użyteczności wynikającej z powołania straży miejskich i gminnych w podstawowych jednostkach samorządu terytorialnego.

Reasumując, odnosząc się do głównej argumentacji wnoszącego petycję, czyli rozszerzenia kompetencji straży gminnych i przyznaniu im uprawnień przysługujących Policji, powodowałoby utworzenie policji gminnych i lokalnych. Zasadność realizacji tej propozycji może budzić wątpliwości w sytuacji, gdy Policja i straże gminne miałyby realizować w dużej mierze podobne zadania. Proponowana reforma miałaby charakter systemowy. Wymagałaby opracowania nowej koncepcji straży gminnych oraz relacji pomiędzy strażami, a Policją. Ponadto, w związku ze zmianą kompetencji straży gminnych należałoby rozważyć modyfikację zadań gminy, a także umożliwić im finansowanie działalności takiej formacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Cichomski:

Dzień dobry państwu. Mariusz Cichomski – dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podzielam negatywną opinię odnośnie do zgłoszonej petycji.

Szanowni państwo, formacją, która jest przeznaczona do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja, do której nabór jest wieloetapowy, związany z testami psychologicznymi i fizycznymi. Później każdy funkcjonariusz, który jest przyjęty do formacji trafia na sześciomiesięczne szkolenie podstawowe. Struktura zadań Policji, jej bezpośrednie przełożenie na uprawnienia, jest znacznie bardziej skomplikowana niż tylko przypisanie zadania w sferze bezpieczeństwa publicznego. Zwróćmy uwagę na to, iż Policja realizuje zarówno czynności operacyjno-rozpoznawcze, jak i dochodzeniowo śledcze, procesowe, administracyjne, porządkowe i antyterrorystyczne – choć to już jest z innej sfery. Tym czynnościom odpowiadają uprawnienia wynikające bezpośrednio z zadań. Rola straży gminnych jest rolą służebną wobec społeczności lokalnej. Jej zadania nie obejmują kwestii bezpieczeństwa, tylko porządku publicznego i ochronę spokoju publicznego.

Po drugiej stronie znajduje się obowiązek współpracy z innymi organami, w tym wspomnianą przez pana posła Policją, która jest na bieżąco realizowana. Jeszcze jeden element, który należy podkreślić – kwestia fakultatywności powoływania straży gminnych. To nie jest formacja, która jest przeznaczona do tego, aby zapewniać pełen wachlarz bezpieczeństwa obywatelom, czy mieszkańcom danego regionu, dla którego została powołana. Ostatnią jest kwestia odpowiedzialności finansowej.

Z samego art. 5 konstytucji wynika, że Rzeczpospolita, czyli państwo, jest odpowiedzialne za kwestie związane z bezpieczeństwem. Z art. 146 ust. 4 pkt 7 wynika, że Radzie Ministrów przypisane jest wprost zadanie związane z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. Ta sfera odpowiedzialności w tym zakresie podlega państwu, a nie samorządom, które mają jedynie rolę wspierającą. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Czy kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę zgłoszeń. Bardzo proszę pana posła Roberta Warwasa o rekomendację.

Poseł Robert Warwas (PiS):

W związku z tymi wszystkimi argumentami rekomenduję nieuwzględnienie żądania będącego przedmiotem petycji.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Jest rekomendacja, by nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem przedstawionej przez pana posła petycji. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 września 2000 roku o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw. Proszę bardzo.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wpłynęła do nas petycja sporządzona przez Podlaski Związek Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej. Podmiot wyraził zgodę, więc podaję jego nazwę. Petycja spełnia wszystkie wymogi, aby mogła być rozpatrywana przez naszą Komisję.

Petycja zawiera trzy żądania. Pierwsze dotyczy poziomu sprzedaży do grupy producenckiej. Obecnie wynosi on 80%. Petycja zawiera żądanie, aby obniżyć go do 60%. Ponadto 100% członków grupy musi sprzedawać swoje produkty, a raczej powinno, bo nie jest tak, że musi, do grupy. Żądanie dotyczy obniżenia tego do 90%, czyli 10% zrzeszonych producentów mogłoby nie sprzedawać swoich produktów poprzez grupę. Najbardziej istotne jest to, aby termin do zmian w planie ekonomicznym grupy skrócić z 3 miesięcy do 1 miesiąca.

Zacznę omówienie tematu od tego aspektu. Spotykam się z wieloma sytuacjami, w których reakcja grupy producentów na to, co dzieje się na rynku jest zbyt powolna. Zmiana tego przepisu i skrócenie terminu z 3 miesięcy do miesiąca nie zmienia istotnie faktów, gdyż plan na kolejny rok będzie składany 2 miesiące później, ale mimo wszystko i tak w roku poprzedzającym, a więc do 1 grudnia. Poprawi to reakcję, ale nie na tyle, na ile ta reakcja na sytuację na rynku jest niezbędna. Moim zdaniem zmiana polegająca na tym, że 10% zrzeszonych producentów mogłoby nie sprzedawać swoich produktów poprzez grupę, jak i zmiana z 80% na 60% produktu, wymaga szerszej analizy.

Jesteśmy w trochę bardziej złożonej sytuacji, niż w przypadku innych petycji. Po pierwsze, jesteśmy w ostatnim roku tej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. To pieniądze europejskie. Planowana jest istotna zmiana, która ma nastąpić w zakresie polityk rolnych, które odpowiadają za grupy producenckie w Unii Europejskiej. Te przepisy lada moment mogą się zmienić. Zarówno europejskie, co dotyczy rozporządzeń i dyrektyw, jak i wydane na podstawie dyrektyw i czysto krajowe przepisy prawdopodobnie ulegną zmianie. Konieczne jest tu wystąpienie do ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dezyderatem w kwestiach, które omówiłem. Konieczne jest również, nie wiem czy możemy to zrobić równocześnie, bo pewnie ścieżkę byśmy przecierali, wystąpienie do przedstawicielstwa Komisji Europejskiej odnośnie zmian w przepisach, które mogą nastąpić. Te zmiany mogą nastąpić w podobnym czasie, w którym my możemy zaproponować nasze zmiany legislacyjne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Jest rekomendacja, abyśmy wystąpili z dezyderatem do ministra rolnictwa i rozwoju wsi i z zapytaniem do przedstawicielstwa Komisji Europejskiej. Być może możemy to zrobić,

ale poprzez panią marszałek, czyli najpewniej powinniśmy do niej zwrócić się z prośbą o wystąpienie z takim zapytaniem. Dokładnie to jeszcze sprawdzimy. To dwie rekomendacje pana posła referenta. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Dziękuję. Szanowni państwo, przypadło mi referowanie kolejnej petycji. To petycja wielokrotna w sprawie zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie możliwości organizowania i prowadzenia przez organy samorządu terytorialnego izb wytrzeźwień oraz zatrudniania w nich ratowników medycznych.

Składający petycję wskazują na problem z zatrudnianiem lekarzy. Jest to dla nich mało atrakcyjna praca i bardzo ich brakuje. Postulują, aby była możliwość zatrudniania w izbach wytrzeźwień ratowników medycznych. Wnioskują też o uchylenie wymogu, że tylko w większych miastach można tworzyć izby wytrzeźwień. Wskazują, że mniejsze miejscowości mogły zawierać porozumienie z większymi, które prowadzą izby wytrzeźwień, ale dopiero wtedy, gdy same miałyby do tego prawo i nie byłyby ograniczone w realizacji takiego zadania.

W moim przekonaniu obydwa postulaty zasługują na uwzględnienie, ale aby dokonać ich bardzo gruntownej analizy, proponuję abyśmy wystąpili w tym zakresie z dezyderatem do ministra zdrowia z prośbą, aby swoją odpowiedź skonsultował z ministrem spraw wewnętrznych i administracji. Jest tu też odwołanie do działań podejmowanych przez Policję, gdy sytuacja osoby nietrzeźwej zagraża jej życiu lub zdrowiu lub bezpieczeństwu publicznemu. Wtedy Policja podejmuje stosowne działania. Generalnie jest to kompetencja ministra zdrowia. Taka jest moja generalna rekomendacja. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Czy jest akceptacja takiej rekomendacji? Nie słyszę uwag. Uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

Przechodzimy do ostatniego punktu. To również petycja, którą podjąłem się referować. Dotyczy uchwalenia ustawy o monitorowaniu jakości ustawodawstwa. Petycję wniósł, bardzo mocno eksponując, że uprawnia nas do ujawnienia swojego imienia i nazwiska, pan (…). Wskazuje, iż z petycją dotyczącą tej problematyki wystąpił 4 marca 2019 roku i nasza odpowiedź w oparciu o rozpatrzenie petycji w lipcu 2019 roku wskazywała na dwie kwestie: uznanie, że istnieje problem niskiej jakości prawa oraz że zbliżający koniec kadencji uniemożliwia szersze prace w tym zakresie. Autor petycji ponawia wywołanie problemu, przy czym bardzo mocno eksponuje, że nie należy uznać tej petycji za powtórzenie wcześniejszej, aby z tego powodu jej nie odrzucić. Ekspert BAS szeroko analizował, na ile jest to ta sama petycja, a na ile inna. W moim przekonaniu nie jest to kwestia zasadnicza. Podstawą jest jak poprawić jakość prawa – w moim przekonaniu, nie poprzez kolejne regulacje, ale poprzez większą staranność w pracach.

Generalnym standardem jakości prawa jest konstytucja. Jeśli przepisy spełniałyby wymogi konstytucyjne, nie byłoby problemów z ich późniejszym kwestionowaniem przez sądy czy Trybunał Konstytucyjny. Są opracowane rekomendacje, zasady techniki prawodawczej. Bywa tak, że okoliczności faktyczne powodują pośpiech, niedokładność, brak spójności, konsultacji, ale to sprawa praktyki, a nie braku przepisów.

Dlatego rekomenduję nieuwzględnienie żądania będącego przedmiotem tej petycji, uznając że regulacje w tym zakresie istnieją, ale jest problem z ich skutecznym wdrażaniem i przestrzeganiem. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Czy wobec rekomendacji, aby nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem tej petycji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Po kilkuminutowej przerwie rozpoczniemy kolejne posiedzenie.